

На основу члана 34.Статут Јавне установе Народна библиотека „Прњавор“. број 14/20 од 30.12.2019.године, Управни одбор је на сједници одржаној 30.12.2019.године усвојио:

**ПРОГРАМ РАДА ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ПРЊАВОР ЗА 2020.ГОД.
И ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ПРЊАВОР ЗА 2020.ГОД.**

Програм рада Јавне установе Народна библиотека Прњавор за 2020.годину одређен је обавезама извршавања функција утврђених законом и потребама корисника, али и простором у коме ради и економским условима.

Као јавна библиотека она је установа културе која свим грађанима обезбјеђује библиотечно-информационе услуге путем приступа различитим изворима информација и њихово кориштење у циљу задовољавања њихових културних, информационих, научних, образовних и потреба.Културни програм који организујемо у Народној библиотеци у даљем тексту разрађен је по плану и програму који поред редовних свакодневних и уобичајених послова као што су набавка нових књига, пријем и обрада књижног фонда, информационог рада са читаоцима, уписом нових чланова, вођења дневне,мјесечне и годишње статистике, отписа књижног фонда, чишћења полица, заштите и отписа оштећених књига, издавања књига има у плану и обављаењ других активности. Обиљежаваће значајне датуме и годишњице, а посебо ће учествовати у свим значајнијим манифестацијама града како би смо приказали наш рад и упознали ширу јавност о потенцијалу и раду библиотеке. Како је наша обавеза пружати информације које су корисницима библиотеке потребне циљ нам је што више залагати се да се шири интересовање за писану ријеч и културу читања. ЈУ Народна библиотека Прњавор различитим облицима дјеловања подстиче код свих категорија становништва, почев од предшколског узраста кориштење библиотеке и библиотечно-информационе грађе, без обзира на старосну доб, пол, вјеру, националност, језик или друштвени положај.

ЈУ Народна библиотека Прњавор је јавна установа која је културно, информационо и образовно средиште за становнике и територију Општине Прњавор, а и шире, која корисницима ставља на располагање фонд библиотечке грађе, као и друге изворе информација, услуга и сервиса.

1. Дјелатност ЈУ Народна библиотека Прњавор обухвата

- Прикупља, стручно обрађује, чува и обнавља библиотекачку грађу;
- Пружа помоћ при избору и кориштењу библиотечке грађе;
- Води каталоге и другу документацију о библиотечкој грађи;
- Доставља податке за регистар библиотека и учествује у формирању централних каталога библиотечке грађе код матичних библиотека и Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске;
- Води материјалну евиденцију о библиотечкој грађи;
- Води евиденцију о корисницима и кориштењу библиотечке грађе, прати, анализира и планира набавку библиотечке грађе;
- Издаје каталоге, библиографије, стручну литературу и друге публикације;
- Сарађује с другим информативним центрима у формирању базе података, организованом протоку информација и унапређивању информативно-документационих послова;
- Учествоје у међубиблиотечкој позајмици библиотечке грађе;
- Обезбеђује услове кориштења библиотечке грађе ширењем мреже огранака, одјелења и покретних библиотека;
- Самостално и у сарадњи са осталим библиотекама образује и чува завичајну збирку;
- Самостално и у сарадњи са библиотекама, културно образовним установама организује културне манифестације и друге облике развијања интереса за библиотечку грађу и библиотечку дјелатност.

1.1. У оквиру градске функције

- Организује културно-просвјетне активности, путем одјелења градске јединице као што су књижевне промоције, изложбе, друштвене трибине и сл.;
- Пружа културне и друге друштвене услуге на начин непосредног приступа свим врстама знања и информација;
- Обезбеђује услове за лични креативни развој дјеце и младих, путем креативних радионица;
- Утиче на развијање свијести о културном наслијеђу, уважавању умјетности и научних достигнућа и иновација;
- Даје подршку и учествује у развоју писмености намијењену свим старосним категоријама;

- Даје подршку индивидуалном образовању и самообразовању, као и формалном образовању на свим нивоима;
- Представља сервис информисања за државне органе и организације, предузећа и све јавне субјекте, образовне установе, уружења грађана, фондације у локалној заједници;
- Унапређење дијалога међу културама и заступа културне различитости.

1.2. У оквиру функције заштите културног добра

- Заштита старе и ријетке књиге, рукописа као и све друге врсте старе и ријетке и вриједне библиотекачке грађе која има својство културног покретног добра;
- Заштита фонда обавезног примјерка који Библиотеци бесплатно и о свом трошку на основу закона доставља издавач који се бави издавањем штампаних и нештампаних публикација, производњом књижне и некњижне грађе, аудиовизуелне и електронске грађе у Републици;
- Очување старих и ријетких књига, рукописа и друге драгоцене грађе од посебног општег значаја за историју и културу српског народа који се налази у иностранству;
- Доношењем стручних упутстава о условима и начину чувања, кориштења и одржавања одговарајуће врсте покретних културних добара. Библиотека утврђује и прописује методе заштите, чувања и кориштење библиотекачке грађе која се чува у другим библиотекама у Републици Српској;
- Заштита и чување рукописа и преписке истакнутих личности из Републике Српске, као и рукописне грађе која се односи на Републику Српску;
- Брига, заједно са надлежним институцијама у Републици Српској, за заштиту споменика културе, посебно за заштиту књига, рукописа и друге библиотечке грађе која има својство културно-историјско наслијеђе;
- Заштита при кориштењу старих и рјетких књига од изузетног значаја, као и предузимање мјера у вези са њиховом конзервацијом;
- Пружање стручне помоћи и унапређење рада на заштити старих и ријетких књига, нарочито у погледу савремених метода стручног рада;
- Старање о стручном усавршавању радника који обављају послове заштите културних добара;
- Истраживање и евидентирање старе и ријетке књиге;
- Вођење централног регистра старих и ријетких књига по врстама и документацију о њима;
- Предлагањем надлежним органима и проглашавањем старих и ријетких књига културним добрима од изузетног значаја;

- Утврђивањем услова и начина предузимања мјера техничке заштите на културним добрима;
- Старање о кориштењу старих и ријетких књига у сврхе одређене законом;
- Прописивањем техничких средстава за обезбјеђивање културних добара од пожара, влаге и неовлаштеног отуђивања;
- Презентовање старе и ријетке књиге, организација предавања и друге културно-образовне дјелатности;
- Преузимање: задужбина, легата, фондација и поклона библиотечке грађе, те њихова заштита и трајно чување у складу са Законом о заштити културних добара;
- Примјена националних и међународних стандарда и упутстава за заштиту старе и ријетке књиге: обављање заштите традиционалним поступцима (конверзација, рестаурација, микрофилмовање и др. и новим техникама дигитализације и сл.);
- Утврђивање да ли се обрађена публикација која ужива претходну заштиту, за коју се претпоставља да има својство културног добра може привремено или трајно изнијети у иностранство.

Библиотека као јавна установа ставља на располагање корисницима својих услуга, све своје ресурсе, библиотечку грађу и информационе изворе, без обзира на старосну доб, пол, вјеру, националност, језик или друштвени положај. Библиотечко информациону грађу из посебних фондова и специјалних збирки Библиотека даје на кориштење својим члановима само у читаоницама Библиотеке. Библиотека сарађује са културним установама и организацијама које се баве издавачко-графичком дјелатношћу, научним, просвјетним и васпитним установама, установама заштите културних добара, академијама наука и умјетности, привредним предузећима и организацијама културе у земљи и иностранству, удружењима и фондацијама у области науке, просвјете и културе.

Библиотека је основана Одлуком Скупштине и Општине Прњавор, број 01-02292-1/28.12.2007.године. Библиотека је правно лице са статусом јавне установе која обавља библиотечко-информациону дјелатност. Библиотека је правно лице уписано у регистар Основног суда у Бањој Луци у регистарски уложак број: 071-0-Reg-002648. Пуни назив установе гласи: Јавна установа Народна библиотека Прњавор са потпуном одговорношћу. Библиотека је основана 1947.године, а све до 2009.године је дјеловала у оквиру ЈУ Центра за културу Прњавор, са сједиштем на адреси Трг српских бораца број 1. Радно вријеме библиотеке је од 07:00 – 15:00 часова, од понедељка до петка.

Рад ЈУ Народне библиотеке Прњавор у наредном периоду ће се одвијати кроз рад на:

- Одјељењу за одрасле

- Одјељењу за дјецу
- Одјељењу завичајне збирке

Одјељење за одрасле читаоце посједује богату грађу за средњошколце, студенте, пензионере, раднике као и стручну литературу која је читаоцима свакодневно на располагању заједно са општом и студијском читаоницом. Кроз разне културне манифестације, као и претходних година тако и у 2020. години сарадња ће се наставити са професорима, наставницима, школским библиотекарима, ученицима свих школа на подручију Општине Прњавор, медијима, књижевницима, локалном заједницом у циљу промовисања библиотечке дјелатности. Читаоница располаже са 12 мјеста за читање и литературом која је доступна свим корисницима, којима ћемо настојати да обезбиједимо потребну литературу, материјале намијењене просвјешћивању и образовању, као и друштвеном, стручном информисању и испуњавању слободног времена.

Запослени ће у наредној години присуствовати семинарима који се организује, као и на свим другим едукативним семинарима у складу са могућностима.

Дана 30.12.2019. године усвојен је цјеновник чланарина за 2020. годину гдје корисници плаћају чланарину на годишњем нивоу у висину од 10.00КМ, док смо имали и друге категорије као што су: пензионери који плаћају чланарину у износу од 1.00КМ, студенти у износ од 5.00КМ, породице погинулих бораца и ратних војних инвалида су ослобођене плаћања.

На одјељењу за одрасле раде библиотекарима са положеним стручним испитом који обављају наведене послове:

- Прате издавачку дјелатност и захтјеве корисника;
- Прате и издвајају оштећену литературу;
- Излажу нову литературу;
- Учествују у обиљежавању дешавања у библиотеци, као и
- Вођењу документације и статистике читалаца.

Поред текућих послова у оквиру овог одјељења ће се у наредном периоду радити на:

- Организовати час језика;
- Изложбу старих фотографија са Општине Прњавор;
- Едукативна предавања;
- Промоције и др.

Одјељење за дјецу је један од најважнијих носилаца културних активности намијењених најмлађим читаоцима, јер се кроз разне играонице, радионице, дружења остварује приступ

културним информацијама којим се утиче на дјецу да буду самосталнија, да се лакше усвајају нова знања о себи и свијету око себе, а као најважније да науче шта је то библиотека и који је њен задатак. Због свега наведеног у наредном периоду ћемо се потрудити да наша установа пружи најмлађим корисницима низ нових манифестација. Како је породица главни стуб културе дјетета, тако и локална заједница и њене образовне установе уз чије културне програме дјеца одрастају, стичући знања и навике о понашању које ће практиковати у животу. Библиотека је једина установа која услужује дјецу предшколског узраста, а то је веома важно јер се у том узрасту стичу стваралачке навике, а најмлађи корисници одрастају уз љубав према књизи, знању и библиотеци, а самим тим расте културни потенцијал средине.

- Поред текућих послова у оквиру овог одјељења ће се у наредном периоду реализовати дјечија радионица, која се показала веома успјешном дуги низ година, чији је концепт да подстакне дјечију креативност, кроз игру, машту, причу, цртеж и сл. Радионица је намијењена дјецци школског и предшколског узраста и траје шест мјесеци током године.
- За дјецу и омладину у 2020. години биће организована пета школа стрипа, која ће за разлику од претходних година бити организована умјесто једном годишње, два пута. Неке од новина су и те да ће на радионицама бити и неки домаћи аутори стрипа, који ће свим љубитељима ове технике пренијети своја искуства, знања и начин рада, те на крају године обавезно дружење са ауторима, издавачима, гостима из Удружења љубитеља и аутора стрипа „Девета димензија“ из РС.
- Неке од новина на дјечијем одјељењу су и те да ће током љетног периода бити организоване радионице за дјецу са пјесником.
- Литерарни конкурс.
- Обиљежавање дјечије недјеље.
- Обиљежавање Међународног дана матерњег језика.
- Обиљежавање Међународног дана читања наглас.
- Обиљежавање Међународног дана библиотекара.
- Обиљежавање Свјетског дана књиге.
- Изложбе дјечијих ликовних радова и сл.

Обнова фонда се планира на основу материјалних могућности и донација, а биће прилагођена корисницима овог одјељења и то од сликовница за најмлађе, па до лектира у складу са Наставним планом и програмом основних школа.

На одјељењу за дјецу ради један библиотекар са положеним стручним испитом, који је обављао послове:

- Уписа нових корисника током године;

- Опслуживања читалаца литературом и савјетодавно сугерисао на одабир литературе у зависности од потребе и доби дјетета;
- Прати одржавање књижног фонда;
- Пратио захтјеве корисника библиотеке, водио евиденцију најчитанијих наслова за дјецу, као и потребе за новом литературом;
- Организовање и одржавање едукативних радионица .

Дана 30.12.2019.године усвојен је цјеновник чланарина за 2020.годину гдје одлични ученици плаћају чланарину на годишњем нивоу у висину од 1.00КМ, док остали ученици плаћају чланарину у износу од 5.00КМ.

Одјељење завичајне збирке посједује скроман, али вриједан број завичајне грађе која ће се и у наредном периоду прикупљати и обрађивати. У овом одјељењу послове обавља један библиотекар, и то библиотекар који обавља послове на дјечијем одјељењу. Прикупљање завичајне збирке путем поклона, донација, куповином у наредном периоду ће бити од великог значаја за ову збирку. Важно за нагласити је и то да је у 2019.години завичајна збирка обogaћена са новом грађом захваљујући ауторима истих.

2.Планиране активности за наредни период

ЈУ Народна библиотека Прњавор различитим облицима дјеловања подстиче код свих категорија становништва, почев од предшколског узраста кориштење библиотеке и библиотечко-информационе грађе, без обзира на старосну доб, пол, вјеру, националност, језик или друштвени положај.

Циљеви и задаци за 2019.годину:

- Најзначајнији циљ и задатак у 2019. години јесте редовна библиотечка ревизија књижног фонда која је планирана за мјесец мај, како би се направила јединствена база података и коначни подаци из којих се може поуздано знати који је то број књига са којима библиотека располаже. Припреме за тај обимни и сложен посао пролонгиране су за мјесец мај 2019.године, из разлога што немамо адекватне услове за рад током зимског периода. Како је познато да ЈУ Народна библиотека Прњавор нема ријешено питање гријања, пролонгирани смо ревизију књижног фонда за наведени период. Ревизија има додатну важност, јер добијени резултати су адекватан показатељ при остваривању набавне политике, изради и анализи о кориштењу дијела фонда , те у процесу даљег начина функционисања и рада.

- Организовање промоција књига књижевника у складу са могућностима библиотеке.
- Обнова књижног фонда, опреме, као и побољшање услова рада.
- Израда базе података како би у сваком моменту имали тачну информацију о стању књига и свих параметара који су значајни библиотекарима при свакодневном раду, а од виталног су значаја за што бржи и лакши приступ при претрази података.

* Поправка клима уређаја, како би се олакшали услови рада током љетног периода, као и реновирање једног дијела дјечијег одјељења.

Активности за унапређење пословања:

Примарни

* Једна од активности која би знатно побољшала пословање библиотеке јесте и рјешавање питања гријања, које је дуго низ година пробем у овој установи. Због наведеног проблема, нисмо у могућности да у зимском периоду одржавамо радионице, промоције, едукације, као ни основне услове за рад, нити да обезбиједимо студентима и свим корисницима читаонице пријатне услове за боравак у библиотеци.

* Како се библиотека налази у стамбеној згради, у магацинским просторијама налазе се два шахта у која је спроведена комплетна канализацијска мрежа из станова зграде, те се при високим температурама осјети непријатан мирис из шахта, због кога је отежано нормално функционисање рада библиотеке. Приликом кишног периода, или квара на одводној мрежи проузрокованог дотрајалошћу или немаром станара дешава се да отпад из шахта поплави магацински простор. Са наведеним смо упознали предсједницу заједнице етажних власника, увидом у документацију дошли смо до податка да је трошак чишћења сносила библиотека.

* Основни предуслов за укључивање свих грађана у рад библиотеке јесте и осигуравање несметаног физичког приступа просторијама ЈУ Народне библиотеке. Да би се особама са инвалидитетом омогућило да самостално користе библиотеку и активно учествују у њеним активностима, неопходно је обезбједити несметан приступ истој, као и једно паркинг мјесто на самом улазу у библиотеку.

Пошто смо сагледали наше могућности, циљ је учинити простор функционалнијим, удобнијим, приступачнијим и угоднијим за све наше кориснике и наравно, запослене.

Секундарни

У тежњи за подизањем квалитета и разноврсности услуга установе, велика пажња ће се посвећивати организовању догађаја, односно културних манифестација, тако да ће у наредном периоду ЈУ Народна библиотека Прњавор радити на подстицању развоја општег образовања становништва на подручју општине, развоју културних потреба, унапређењу библиотечке дјелатности и сл.

* Маркетиншке активности на промоцији и подизању свијести у окружењу на значају библиотеке и читања којим расте културни потенцијал средине;

* За унапређење пословања библиотеке важно је обезбједити брз и ефикасан приступ информацијама свим грађанима о библиотечком фонду, како су информационе технологије увелико присутне у библиотечкој дјелатности, најбољи и најбржи начин је преко апликација коју могу користити из своје канцеларије или куће.

* Дигитализација евиденције књижног фонда;

* Модернизовање књижног фонда;

* Набавка рачунара и рачунарске опреме за читаоницу;

* Остаје отворен проблем набавке књига, као и проблем финансирања промоција књижевника који је једино могуће ријешити уз повећање буџета ;

* Организовање едукативних радионица намијењене различитим интересним групама (нпр: комуниколошке радионице, радионице брзог читања, разна едукативна предавања и сл.);

* Одлазак на сајам књига;

* Одлазак на промоције књига у складу са могућностима и др.

Едукација и стручно усавршавање:

У 2019. години је било планираних семинара и стручног усавршавања запослених, осим самоиницијативних одлазака запослених у друге библиотеке и размјена искуства при раду истих. За 2019. годину је планиран одлазак на семинар који се одржава у Теслићу 18.04.2019. године и 19.04.2019. године, као и одлазак на семинар заказан за 05.03.2019. године у Бањој Луци на тему „СТАРА И РИЈЕТКА КЊИГА И ЕЛЕКТРОНСКА ОБРАДА И ЗАШТИТА“. Под стручним усавршавањем подразумијевамо одлазак и на састанке Подружнице народних библиотека Матичне регије Бања Лука, и одласке у друге народне и матичне библиотеке у нашем окружењу, како би додатно надоградили своја знања и стекли нова.

Планирана средства и извори у 2020. години:

Средства за лична примања обезбјеђују се од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске у износу од 61.200,00КМ, док се оперативни буџет за библиотеку обезбјеђују од стране Општине Прњавор и за 2019.годину је износио 11.400,00КМ. Планирани приходи, који се искључиво остварују путем наплате чланарине у висини од 1.300,00КМ.

ГОДИШЊИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2019.ГОДИНУ		
Позиције	РАСХОДИ	ИЗНОС У КМ
412200	Расходи по основу утрошка енергије, комуналних комуникационих и транспортних услуга	3000
412300	Расходи за режијски материјал	1700
412500	Расходи за текуће одржавање	1600
412700	Расходи за стручне услуге	2000
412900	Остали непоменут расходи	1000
412300	Набавка опреме	1000

Табела број 5. Годишњи финансијски план за 2020.годину

ПРЕДСЈЕДНИК УО

ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ПРЊАВОР

Грумич Зоран